

Låt oss få äga vår egendom, vår data och vår egen tid

För företagare och bönder är det en drivkraft att få rå sig själv. Att få styra sin tid och att förvalta och förbättra sin egendom på sitt eget sätt, är några av drivkrafterna bakom valet att verka som egenföretagare. I många fall är det också tillfredsställande att frivilligt dela med sig av erfarenheter och kunskap till kollegor, när något lyckats i företagandet. Men lika ofta vill man inte avslöja exakt hur man gjort och siffror vill man gärna ha för sig själv. Man vill helt enkelt att det ska kännas bra att "vara sin egen".

KRAV OCH TILLSTÅND

Tyvär ser vi lantbruksföretagare allt fler begränsningar i att vara "sin egen". Det vill vi göra för att utveckla verksamheten på gårdarna begränsas alltmer av att vi inte får eller att tillstånd krävs. Samtidigt krävs det att vi gör åtgärder som inte är företagsmässigt motiverade och att vi måste avsätta tid att lämna uppgifter och på onödig byråkrati.

STAT OCH MYNDIGHET

Vad gäller regler och lagar som staten styr finns det många exempel:

– Biotopskyddet

Vi äger inte rätt att bestämma om vi ska ha kvar en stenmur eller ett dike på vår mark eller om vi ska ta kostnaden för att lägga igen diket eller ta bort stenmuren för att få en rationellare åker.

– Varg och övriga rovdjur

Vi får inte skjuta dem om det inte är akut fara för våra djur

– MKB

För att får bygga ut till över 400 djurenheter krävs en lång och dyr process för att övertyga myndigheterna om att vi ska få producera mer mat. Detta trots att vi äger eller förfogar över mark till det.

– Skog

Vi får inte avverka skog utan att skicka in anmälan. Vi måste också spara en del träd. Vi äger alltså inte rätt att avverka allt vi vill. Har vi skött skogen så "bra" att den har höga naturvärden blir det avverkningsförbud och ibland inlösen.

KRÄNKANDE

Att äganderätten kränks gäller inte bara för vår egendom. För mjölkgårdarna gäller det

rent fysiskt också våra data och mentalt får det oss att känna att vi heller inte tillåts äga vår egen tid. Allt fler uppmärksammar den ökande mentala ohälsan inom lantbruket, men det är tyvärr alldeles för få som vill eller vågar se vad den beror på.

Att vi mitt i skördetider exempelvis ska behöva lämna in dokumentation på hur eller vem som räknar på kornas foderstat eller vilken utrustning som används för att sprida gödsel, skapar både stress och irritation. Detta är kränkande för oss, det berör både äganderätten, vår tid och gårdens data, som borde betraktas som företagshemligheter.

TAR VÅR TID I ANSPRÅK

Likaså stjåls vår tid när kontrollanter från mejerierna kommer ut och "letar" fel på våra djur, i våra stallar eller i våra mjölktrum. Det skapar en stress som är svår att sätta ord på. Inte bara vid besöket, utan också vid förberedelser innan och efteråt, när småsaker som i många fall går utanför lagstiftningen måste rättas till på kort tid.

Kontrollprogrammen har blivit så omfattande att vi med säkerhet kan säga att ingen mjölkgård i Sverige klarar att följa alla regler. Här krävs att någon tar befälet över tjänstemännen.

EN UPPMANING!

Vi uppmanar förtroendevalda på alla nivåer att ta ert ansvar. Arbeta för enklare lagar och mindre byråkrati från myndigheter och att kontrollprogrammen från mejerierna mildras. Låt mjölkproducenten som egen företagare få glädjen tillbaka i arbetet genom att värdesätta denne på samma sätt som hon eller han själv på goda grunder vill värdesätta sin egendom, data och tid.

Styrelsen för Sveriges Mjölkbonder

Mer än 2 000 kr i förlust per livkalv

Livkalvspriset har diskuterats under en lång tid. Vi har dock inte sett någon kalkyl över hur det verkligen ser ut. Så här följer en enkel kalkyl över kostnader och intäkter gällande en tjurkalv. I nuläget belastar alltså livkalven/tjurkalven mjölkkokalkylen med minst 10 öre per kg mjölk i kostnad. I kalkylen är ingen räntekostnad med. Kostnaden är ungefär samma för kvigkalven så många kalkyler för kalvfärdig kviga faller också.

Intäkter	Kvantitet	A-pris	Summa
Livkalv	120 kg	38 kr	4 560 kr

Kostnader	Kvantitet	A-pris	Summa
Mjölk	530 liter	6,20 kr	3 286 kr
Kraftfoder	50 kg	8,00 kr	400 kr
Ströhalm	200 kg	1,20 kr	240 kr
Avhorning, veterinär, vaccin, mm			650 kr
Diverse inklusive 5% dödlighet			400 kr
Summa särkostnader			4 976 kr

Övriga kostnader	Kvantitet	A-pris	Summa
Arbete	4 tim.	300 kr	1 200 kr
Byggkostnad, mjölktaxi, mm			
20 000 kr/kalv, 10 års avskrivning =			
2 000 kr per kalv och år			
3,5 kalvar per plats och år			571 kr
Total kostnad per kalv			6 747 kr
<i>Förlust per kalv</i>			<i>2 187 kr</i>

Det krävs en lång och dyr process för att övertyga myndigheterna när vi vill bygga.

Sveriges Mjölkbonder startades 2006 med syftet att öka lönsamheten och förbättra villkoren för svensk mjölkproduktion. Från och med juni 2019 ingår en prenumeration på Lantbrukets Affärer i medlemskapet och därmed lyfter tidningen de frågor som är relevanta för oss. På vår hemsida www.sverigemjolkbonder.se finns all information om oss.

ORDFÖRANDE

Claes Jonsson
070-301 09 31
bankebolet@gmail.com

VICE ORDFÖRANDE

Ulrik Isleborn
070-252 90 27
isarydab@gmail.com

SEKRETARIAT

Filippa Böckman Fribing
040-40 86 82
filippa@lime.nu